

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša:

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopis se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilnični računa št. 841.652.

TELEFON številka 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Proti žaljenju našega jezika na železnicah.

Javni shod pri sv. Ivanu dne 15. julija 1906.

Sklicevatelj Josip Negode je pozdravil zborovalce rekši, da smo se zopet morali zbrati v varstvo svojih pravic na svoji lastni zemlji. (Hrup.) Zahvaljuje zborovalce, da so se zbrali v tako lepem številu vzlic za naše razmere jako neugodni uri. Danes boste zopet čuli — je nadaljeval govornik povzdignem glasom — kako se mrevari in davi naš narod od merodavnih strani. (Ponoven in povečan hrup.) — kako se zastopavlja naš narod v tej naši Avstriji. In nov izgled s tem nam nudi otvoritev nove železnice. (Krik in razni in toliki mej-klici, da jih niti ni bilo možno beležiti.) Po vsem omikanem svetu se delajo naprave v povspesevanje ljudskega blagostanja, pri nas v Avstriji pa moramo mi Slovenci ustvarjati naprave le v ta namen, da zabranjamo in preprečamo po možnosti tisto slabo, ki nam prihaja od zgoraj! (Viharno pritrjevanje. (Klici: Tako je v naši Avstriji!) Po družih deželah se sklicujejo shodi, da se ljudje posvetujejo, kako bi mogli koristiti svojemu narodu duševno in gmotno, pri nas pa se moramo shajati na posvetovanja, kako bi ohranili tisto malo, kar nam je še ostalo! (Burno pritrjevanje! Klici: Sramota je to za državo! Skandal!) Mesto da bi mogli rabiti svoje moči v blage in koristne namene našega naroda, moramo jih rabiti za boje v svojo obrambo: moramo biti pripravljeni za boj noč in dan. Mesto da bi mi mogli na shodih učiti ljudi, kako bi si mogli zboljšati svoje blagostanje, moramo jih pozivati, naj se s puško v roki pripravljamo za vedno nove boje, ker nam sovražnik hoče zopet nekaj ugrabiti! Mi moramo delati danes v Avstriji ravno tako, kakor so delali naši pradedje pred stoletji, ko so se morali boriti proti turškim napadom. (Hrup! Klici: Saj je v Avstriji še huje nego v Turčiji!) Da, gospoda, res je, danes je slabše za nas nego pod Turkom. (Frenetičen aplavz.) Kajti Turke se ni dotikal vsaj jezika svojih podjarmljenčev! (Vrišč.) Da, Turek je puščal narodom njihov jezik. Pri nas v Avstriji pa nam je v nevarnosti to, kar je Turek respektiral.

Danes moramo torej zopet slovesno protestirati proti atentatu, ki ga hoče izvršiti vlada na našo škodo. Na postajah, ki stoje na naši zemlji, hočejo popolnoma prezreti naš jezik, razžaliti nas hočejo v naših narodnih čutih na naši lastni grudi. Mari so železnice tu samo za Nemce in Italijane?! Niso-li tudi za nas! Ali se niso gradile z denarjem, ki je po velikem delu prišel iz slovanskih žepov. (Viharno mej-klici in dvigale so se pesti.) Proti temu atentatu se moramo braniti z vsemi močmi. (Hrup, krik, mahanje z rokami in glasne, zelo sočne — kletvine).

PODLISTEK.

„Mulo“.

(Ferdo Plešić.)

Kje da je prebil svoja detinska leta, to ni znano. Pa to tudi nikogar nič ne briga. „Mulo“ začenja svojo „karijero“ tam okoli šestega leta, ko zna dobro — tekati. Teči pa mora znati, to je prvi pogoj, ker skoro vsa njegova podjetja se zaključujejo navadno z brzim begom. Ko se je torej v tej spretnosti povoljno izuril, tedaj ga vsprejmejo drugi „muli“ njegove „contrade“ v svojo družbo.

Odkodi ime? Ne vem, nisem jezikoslovec. „Mulo“ pomenja v tržaškem italijanskem narečju toliko kakor v nemškem „Range“ ali „Schusterhube“. Po naše pobalim. Pa pustimo to, povrnimo se k njemu.

Zunanost tržaškega „mula“ ni nič priključiva. Čapa pri capi, vse preširoka, mahavito, in zamazano. Pravijo, da se da iz

Ko se je vihar polegel, je spregovoril sasklicatelj Makso Cotič: Gospod Josip Negode, kakor stanovnik pri sv. Ivanu, in moja malenkost kakor stanovnik okraja rocolskega, sva si dovolila naprositi vas, da se zberete v zavednem sv. Ivanu. Povod današnjemu shodu je že povdarjal predgovornik. Na priprost način, ali v krepkih, iz ogorčene duše prihajajočih besedah je povedal, kako kipi v naših dušah radi najnovejšega razžaljenja, ki nam je došlo od strani slavne naše vlade. (In tu se je zopet usulo toliko mejklicev od vseh strani dvorane, da jih ni bilo možno beležiti).

Rojaki dragi! Štiri desetletja so že minula, odkar imamo v Avstriji tako imenovane državne temeljne zakone in v teh zakonih tisti glasoviti § 19. (Hrupen smeh). In ti zakoni, tisti § pravi, rojaki dragi, da vsi državljani uživajo enako pravico, da so vsi narodi enakopravni v soli in uradu in — v javnem življenju. Po tem glasovitem § mora biti tudi naš jezik na vseh javnih napravah popolnoma enakopraven in jednakoveljaven z vsemi drugimi jeziki. (Ploskanje in krik). In sedaj vas vprašam: niso-li državne železnice taka javna naprava?! Ali nimajo služiti vsej javnosti, nimajo-li povspesovati javno blagostanje s posredovanjem prometa — s prevajanjem blaga in oseb — brez razlike narodnosti? Ali ne tirja od nas Slovencev voznine istotako, kakor od vsakogar drugega?! Nimamo-li pravice tudi mi, da vemo, kaj določa in odreja železniška uprava v javno korist in v varnosti oseb?! Železniška uprava ne sme poznati narodnosti: ona je dolžna spoštovati in čuvati interese — če sme tako reči — vse svoje klijentele. Če bi torej korak vlade, ki nas je dovel semkaj, presojali tudi samo se stališča materialna koristi, smeli bi reči, da je železniška uprava, prezrši naš jezik pri napisih na postajah, zagrešila grd, odlojeno čin — kakoršnjega ne bi storila, če bi jej bilo res ležeče na tem, da jo vsi državljani smatrajo za — pravično. (Klici: V Avstriji nismo imeli še nikdar pravičnih vlad!) Ali poleg vprašanja materialnega interesa je tu tudi moralen, etičen moment, ki dela vladno postopanje ob vprašanju napisov na naših postajah na novi železnici še gršim, še odloznejim. — Rojaki! Nova železnica bo tekla od Celovca doli pa do zaključnega koldvora v Trstu (Viharno pritrjevanje. Ploskanje.) izključno po slovanskih tleh. Če se torej na slovanskih tleh prezira slovanski jezik, se žali s tem ne le materialne, ampak tudi etične pravice ljudstva! Tako preziranje involvira narodno žaljenje, (Hrupno pritrjevanje), je drzno izzivanje, ki ne sme ostati brez odpora od naše strani. Ker, če bi se mi ne uprli, pokazali bi, da nismo vredni, da živimo! (Ponovni viharji! Silen krik in vrišč. Predsednik je moral zvoniti, opominjati in prositi).

Nu, dragi rojaki, vprašajmo se sedaj po vzrokih, ki so po domnevanju v naši javnosti

jedne „mulove“ srajce skuhati pet mastnih juh.

Iz tega klopčiča cap molita dve očrneli, bolj šibki roki in nogi ter glava. „Mulov“ obraz pa je navadno tak, da bi ga najrajše poknil po njem. Ne da se pa tajiti, da ima inteligentne oči.

Spoznava se „mula“ navadno tudi po tem, da te, če si domačin, poprosi za tobak s stereotipno frazo: me dia de fumar. Če si pa ptujec (in to zavoha „mulo“ takoj) so njegove zahteve že večje. Vpraša te: me dia un soldo. In to molitvico ponavlja vsaj dvajsetkrat, grede poleg tebe in moleči roko. Če mu slednjič kaj daš, nakopal si si križ, ker takoj jih prileti kakih 5—10 drugih „mulov“ in te nadleguje z isto prošnjo. Če mu pa ni ne daš, dvojen križ. Najprej zastaja par korakov za teboj, potem zažvižga skozi prste in pričinja za tabo vpiti razne prisposode, ker „mulo“ ima ostro oko ter vidi takoj kako pomanjkljivost na tebi.

„Ara che colo! Ara che gambe!“ in slično ti zasmehuje tvoj vrat ali tvoje noge,

vodili vlado za tako nekvalifikovano postopanje nasproti primorskim in izlasti tržaškim Slovincem! V naši javnosti pravim ker jaz si domišljam, da sem na jasnem glede pravega vzroka. V naši javnosti prevladuje mnenje, da je vlada storila iz strahu pred Italijani, ker se je bala, da ne bi naši vročekrvni sodeželani uprizorili morda — revolucije. Jaz ne verujem v ta strah pred laško revolucijo. Izkušnje iz zadnjih let govore proti takemu domnevanju. Glejte, rojaki! Na tržaških sodiščih — na polju civilne pravde — so nam naši odvetniki (hvala jim na tem!) izvojevali velik vseh. Blizamo se popolni enakopravnosti in morda ni daleč čas, ko bo veliki neizmerno važni italijanski privilegij na sodiščih pripadal — minulosti, ki se ne povrne več! S porušenjem tega privilegija za italijanski jezik pade jeden glavnih stebrov italijanske privilegovane pozicije v obče! Za njih, ki se bore za italijansko nadvladje in za naše podjarmljenje in uničenje bo zrušenje tega stebra silen udarec. A rušenje se vrši dan na dan, pred našimi in italijanskimi očmi. Ste-li pa kaj čuli, rojaki, da bi bila med italijanskim ljudstvom navstala revolucija radi tega, da more tudi Slovenec v svojem jeziku iskati pravice?! Nič, prav čisto nič se ni zgodilo, italijansko ljudstvo niti opazilo ni tega preobrata, kamo-li, da bi se čutilo oškodovano po njem!! „Piccolo“ je ropotal nekoliko časa, laški odvetniki so nekoliko ropotali in protestirali, a ko so videli, da nič ne koristi, so obmolkli, in danes je vse tako mirno, kakor da sploh ni bilo nikdar drugače.

Še en eklatanten izgled. Tam doli v središču mesta stoji lepa palača in v njem je nameščen imeniten državni urad. V tej palači so tudi slovanski napisi!! Ste-li pa kaj čuli o kakem razburjenju med italijanskem prebivalstvom radi tega?! Se je-li kedaj med Italijani vsaj pripravljala kaka revolucija radi teh napisov?! Jaz vsaj nisem čul nič in vi menda — tudi ne. Italijani se niti menijo ne za tiste slovanske napise v centru mesta. (Viharno veselost.) In glejte čudno kombinacijo: v tisti palači je nameščena prav tista oblastinja, ki ima — preprečati revolucije, naša c. k. policija! (Ponovna viharna veselost.) Po tem takem se ravno oblast, ki je gotovo najkompetnejša v tem pogledu, nič ne boji italijanske revolucije!

Moje uverjenje je torej, da ob tem atentatu ni vodil strah pred Italijani, ampak — staro sovražtvo do Slovanov! (Hrupen aplavz! Vrišč! Najraznovrstnejši mej-klici.)

A to je, kar najbolj ogorča, kar sili na najodločnejši odpor. Pa denimo tudi, da bi bili Italijani res pripravljani za kako razliko radi slovanskih napisov na naših postajah. Denimo, da je to res. Potem pa moram vprašati: kje je pravica, kje je morala, ako se v ta namen, da bo krivičnik in nasilnik

ali katerisibodi del tvoje obleke ali tvojega telesa, o katerem si mislil dosedaj, da je popolen.

Slednjič prileti še kamenček za tabo; oziraš se — le majhen oblaček prahu ti še izdava, kod se „mulo“ retirira.

Narodnosti je „mulo“ laške, a za laško vseučilišče ti ne pojde protestovat. Njemu so sploh sole zidane v to, da — drugi hodijo vanje; sam ljubi preveč svobodo, da bi sedel v ozki klopi. Tako daleč se spozablja le o stanovitno slabem vremenu.

Političnega prepričanja ni „mulo“ nobenega. Ravnotako rad hodi pred vojaško godbo, ko koraka ta skozi mesto, kakor pred vsako gručo ljudi, ki demonstrirajo, in naj bodo ti že socialisti, irredentovci ali Slovenci, to mu je — „klobasa“. On išče le senzacijo.

Sebičen pa „mulo“ ni. Če najde kaj posebnega na cesti, že se razlega njegov klic: „Muli, muli!“ in od vseh strani ti vrejo na dan, obdajajo najdeni predmet, in začenja se važno posvetovanje, kaj bi se dalo storiti z njim.

potolažen, tolče, bije in žali njega, ki ni nič zakrivil — ako se na ljubo njemu, ki je sam krivičen, odtrga pravica drugim. Če bi bili Italijani res skušali uprizoriti kako rabuko, bi bila državnim oblastim menda dolžnost ta kroti — krivičnike! (Viharen aplavz.) Tej eventualni dolžnosti pa se je naša vlada že v naprej izognila s tem, da je — če bi se bila res bala italijanske rabuke — pogumno retirirala pred še ne navstalo rabuko in je nedolžne pahnila v stran! (Aplavz.) Zato smo vas prosili, da se danes snidete tu, da damo izraza svojemu ogorčenju, da povzdignemo svoj glas proti nečuvnemu žaljenju, da povemo slavni vladi, kako mislimo o njej. — Predložena vam bo danes resolucija, ki naj bo izrazom čutil, ki preš njajo narod naš ob otvoritvi nove železnice, ki naj pove kompetentnem krogom, da se vam dan, ki naj bi bil tudi za nas dan radosti, spremenili v dan jeze! Mesto da bi danes valovala v nas navdušenje, kipita v srcih jeza in ogorčenja, ker nam ravno ob tem dnevu daja vlada občutiti, da je Slovenec v tej pokrajini, na svoji zemlji, zastopavljen, proglašen za manje-ali ničvrednega, da je brezpraven — helot.

Govornik je zaključil svoja izvajanja: „Mi pa počemo biti heloti! Nismo vas povabili semkaj, da bi skupno jokali, nismo prišli, da bi vam pripovedali obup in našo smrt. Kajti izgubljen je le tisti narod, ki se sam proglašča izgubljenim. Mi pa hočemo živeti. Zato vas zovemo na boj za svoja prava. Pokazimo, da je v nas volja krepka za življenje in tej volji dajmo danes najkrepkejšega, brezobzirnega izraza, da bodo čuli vsi, ki nas — sovražijo! (Viharen več minut trajajoč aplavz. Živio- in mej-klici. (Zvršetek pride).

Volilna reforma.

Praška „Politik“ piše: Kočevski okraj bo štel kakih 14.000 prebivalcev, potem, ko bosta obe slovanski občini izločeni. Po en slovanski mandat na Kranjskem bo pa prihajal še le na 42.000 prebivalcev. A ker se ima v nadomestilo za te dodati Slovincem na Štajarskem še en mandat (čemur bi bila posledica ta, da bi na Štajarskem prihajal po en poslanec na 58.000 Slovencev in že na 41.000 Nemcev), že kriče Nemci in rohne ter obdolžujejo nemške konservativce, ki so glasovali za reasumiranje, izdajstva na nemški stvari! Pripomniti bi bilo, da bo po dosežanih sklepih 191.223 Nemcev v Solnogradu imelo 9 poslancev, 409.531 Slovencev na Štajarskem pa tudi po zadnjem sklepu le 7 poslancev. Glas nemškega Solnogradčana je torej trikrat toliko vreden, nego glas slovanskega Štajerca!!

Ozirom na zahteve Italijanov pa je pisal te dni isti list, da iste potrjajo staro izkušnjo, da je Italijanom več ležeče na poitalijančevanju Primorja, nego na obrambi lastne narodnosti tam, kjer je ista v nevarnosti. Zadnje ljudsko štetje

Iger pozna „mulo“ več, najljubše so mu: spuščati papirnate zmaje ali zrakoplove v zrak ter biti s kratkim količnem drug, na obeh krajih našiljen kos lesa, ki ga imenuje „pandolo“. Ta „pandolo“ je pravo veselje vseh okolubivajočih in mimoidočih. V sto slučajih prileta namreč ta „pandolo“ 50-krat v kakšno šipo in 50-krat v kakšen hrbet ali kakšno glavo. Pozna pa „mulo“ še sto in sto drugih iger, n. pr.: pobijati s kameni lepe bele skledice na brzovjavnih drogih, kameinovati mačke, postavljati se na glavo („far el pal“), a vedno tako, da udarja, ko je izgubil ravnotežje, prvenmu mimoidočemu v trebuh z obema nogama.

Poleg teh iger pozna pa „mulo“ še posebne ekspedicije, ki so navadno na škodo bližnjemu. Na teh razvija vso svojo podjetnost, smelo srčnost in hitrost telesa. Če ga pa je vendar-le kdo zalotil in izročil redarstveni oblasti, tedaj se dogaja, da semtertja občuti očetovo palico, a zagotovljeno ni to. „Mulo“ pa ina tudi umetniško dušo. Ni je novoprebarvane stene, da ne bi „mulo“

(1900) je izkazalo na Tirolskem nasproti številu iz leta 1890, da so Italijani upadli skoro za en odstotek. In tu je italijanska narodnost po Gautschevem načrtu jako oškodovana, kajti po en nemški poslanec prihaja že na 35.000, dočim po en italijanski poslanec še le na 46.000 Italijanov. Po Hohenlohevem načrtu naj bi se dodal še en italijanski in en nemški okraj. **Toda Italijani so pripravljani pritrčiti še nadaljnemu slabljenju italijanskega elementa v Tirolu. Odreči se hočejo temu mandatu in pustiti Hohenlohev dodatek samo Nemcem, ako se le pojstri krivica, ki jih oba načrta (Gautschev in Hohenlohev) delata — Slovanom v primorskih deželah.** V Trstu, Gorici in Istri imajo dobiti Italijani po načrtu Hohenlohe od 16—9 mandatov. Mej tem, ki tvorijo manjšino prebivalstva, imajo dobiti 56% mandatov. Po najnovjših zahtevah Italijanov pa imajo primorske dežele dobiti 17 mandatov. (So že dobile! Op. ur. „Edinosti“), a na teh naj bi jih dobili Italijani 10 (Je že določeno tako. Op. ur. „Ed.“), torej 60%. Zato pa so pripravljani pritrčiti, da Italijani v Tirolu, ki tvorijo skoro 44% prebivalstva, dobe le 36% na mandatih!!

Tu je praški list pokazal na čuden pojav, ki se kakor rdeča nit vleče po vsej italijanski politiki. Proti Slovanom v Primorju so Italijani vedno agresivni, vso svojo moč izrabljajo za boje v primorskih deželah. Lahkim srcem dopuščajo — in tako so storili tudi sedaj ob volilni reformi — da jim njihov italijanski živelj trpi v Tirolu največ in v mnogih slučajih nepopravljivo škodo, da se le v Primorju daja hrano njihovi italijansko-šovinistični poželjivosti.

Od vseh strani se potrja in torej ni dvomiti več, da so tudi slovanski poslanci (razum sl. liberalcev) pritrčili zahtevam Italijanov ter sklenili žnjimi kompromis. „Slovenec“ opravičuje ta kompromis s tem, da so primorskim Slovanom obljubljene neke koncesije, katere pa se mora za sedaj pokrivati s plaščem stroge tajnosti. Naše stališče nasproti zahtevam Italijanov smo že označili, a pozneje nismo mogli doznati nobenega dejstva, ki bi moglo spremeniti naše stališče, absolutno nasprotno koncesijam, ki so jih dobili Italijani po kompromisu. Kar se tiče tistih tajnih koncesij, dvomimo, da so tolike, da bi mogle odtehtati veliko žrtev. Ne moremo tudi imeti nobenega zaupanja do njih že zato, ker si ne upajo žnjimi na dan in ker smo bili že nešteto krat prevarjeni celo glede takih koncesij, ki so nam bile javno obljubljene.

Odsek za volilno reformo.

(Brz. poročilo)

Dunaj 16. Odsek za volilno reformo se je sestal danes ob 9. uri predpoludne na sejo ter je nadaljeval specijalno debato o številu mandatov in o razdelitvi volilnih okrožij za Tirolo. Najprej je govoril dr. Erler. Izjavil je, da se ne strinja s predlogi princa Hohenlohe niti glede razdelitve mandatov na posamične narodnosti niti glede razdelitve volilnih okrožij, ker je s tem bistveno zmanjšano nemško posestno stanje, italijansko pa bistveno povečano.

Govornik je naglašal, da je pač v interesu države, da se Nemcem, ki streme za politično jedinstvo dežele, podeli primerni politični vpliv ter je predlagal, naj se število

čim se je posušila, dekoriral jo z raznimi ogljenimi narisi in napisi. Čista stena, to je čudež v Trstu.

Vendar „mulo“ ni tak anarhist, kakor bi se dalo soditi iz prejšnjih vrstic. On pripoznava monarhično vladno. Največji, najmočnejši in najsmelejši vse „contrade“ je tudi prvak in vladar. Vsi drugi so mu pokorni. Ta poglavar jih vodi tudi v krvave boje nad „mule“ drugih sosednjih „contrad“. Bojevit je pa vsak „mulo“. Spoprijemlje se z vsakim, tudi dvakrat daljšim. Respekta nima pred nobenim, izven pred svojim glavarjem in pred redarji, a še to le tako bolj vsled tradicijonalne navade. Tak je „mulo“.

S štirinajstim letom navadno izginja v delavnice, tovarne in prodajalnice. Nekaj jih je, ki se udajajo potepinskemu življenju. Iz teh pa se rekrutira potem oni stan, ki ga zovejo Tržičani „tepa“, t. j. stan uzmikovev, tatov in drugih malopridnežev.

„Mulo“ postaja delavec in potnu navadno socialist; in ne smemo se čuditi, da kažejo le-ti povsod inteligenco, odločnost in ljubezen do svobode.

italijanskih mandatov zmanjša za enega, število nemških mandatov pa za enega zviša. Nadalje je govornik predlagal, naj se Ladinem, ki tvorijo posebno narodnost, prizna politično samostojnost s tem, da se jim da en mandat, in zato naj se poviša število mandatov za enega. Končno je govornik predlagal primerno razdelitev volilnih okrožij.

Posl. baron Malfatti je izjavil, da odgovarjajo sedanjim razmeram na Tirolskem še najbolj kar so volilne reforme tiče, predlogi princa Hohenlohe, po katerih dobe Italijani 9, Nemci pa 14 mandatov. Govornik je polemiziral proti dr. Erlerju, izjavivši, da so Italijani vedno in tudi pri najnovjših kompromisih v odseku najodločneje zastopali stališče, da zadobijo tudi pri novem volilnem redu dosedanjih devet mandatov. Proti ustanovitvi ladinjskega mandata ne more govornik v obče prigovarjati, vendar ne sme ta mandat biti na stroške Italijanov. Končno je prosil odsek, naj določi število mandatov in razdelitev volilnih okrožij po predlogih princa Hohenlohe, ker le na ta način pridejo Italijani do njim primernega zastopstva.

Posl. Schraffl je podpiral predlog posl. Erlerja, naj se število nemških mandatov poviša na 15 in naj se ustanovi ladinjski mandat.

Posl. Šusteršič je v imenu svojega kluba izjavil, da mora absolutno glasovati proti predlogu posl. Malfatti-ja, da bi se število italijanskih poslancev povišalo na devet. Predlagal je, naj se razprava o Tirolski odgodi ter prične razprava o Šleziji.

Posl. Kaiser je izjavil, da niso pogajanja glede Šlezije še dovršena, zato naj se seja odloži. Predlog je bil vsprejet in seja odložena do 3. ure popoldne.

Nadejati se je, da vspejo pogajanja med posl. Malfatti-jem, Erlerjem in Schrafflom do povoljnega izida.

Ogrska poslanska zbornica.

(Brzajavno poročilo)

Budimpešta 16. Zbornica je nadaljevala specijalno debato o proračunu. Posl. Polit (Srb) je rekel, da ne postopa država prav, ako hoče pomnožiti državne ljudske šole. Država nima pravice, da se umešava v konfesionalno avtonomijo, kajti politika nima s cerkvijo in šolo nič skupnega. Jezikovna jednota ni v interesu Ogrske. Na Dunaju radi vidijo taka stremjenja, da postane Ogrska samostojna država.

Govornik je urgiral sklicanje srbskega cerkvenega kongresa in izvedbo narodnostnega zakona. (Pohvala pri poslancih narodnosti.)

Naučni minister grof Apponyi je rekel, da ima vsekako prav, da mora kulturna politika države soglašati z njenim poklicom. Ogrska je vedno vezala zapad in vztok ter je bila poklicana, da brani kulturo zapada proti napadom vztoka, pri čemer rad priznava, da so se teh bojev požrtovalno vdeleževale tudi ogrske narodnosti. Da zamore Ogrska izvršiti to misijo, je potrebno osredotočenje vseh moči. (Živahna pohvala.) Ogrska je najstarejša centralizirana država Evrope. Narodnosti se zamorejo v deželi razvijati individualno in kulturno, toda le tedaj, ako se kakor ogrski državljani prilagodijo zahtevam ohranitve ogrske države. Pomnožitev državnih ljudskih šol ni obrnjena proti narodnostim. Minister je potem zavrnil očitjanje, da krši politika vlade zakon o narodnostih. Pravice, ki so v tem zakonu podeljene narodnostim, so vezane na pogoje. Ti pravijo doslovno, da obstoja tukaj v političnem oziru nerazdeljena jednota ogrska narodnost in da je državni jezik madjarski. [Živahna pohvala]. Narodnosti morajo konečno priti do prepričanja, da ne sme Ogrska postati konglomerat različnih plemen. [Živahna pohvala].

Pri naslovu „Podpora za južno-ogrsko kulturno društvo“ je rekel posl. Vajda [Romun] da se enostransko podpira madjarska kulturna stremjenja ter je zahteval enako podporo tudi za romunske težnje.

Naučni minister grof Apponyi je izjavil, da južno-ogrsko kulturno društvo nikakor ne namerava madjarizacije, marveč nuja nema-djarskim državljanom priliko, da se nauče madjarskega jezika. Minister je pokazal na Romunsko. [Klici pri narodnostih: To je narodna država! Velik nemir.] Apponyi: Na Romunskem ni nobene šole, v kateri ni učni jezik romunski.

Prihodnja seja jutri.

Drobne politične vesti.

Odstop patrijarha Brakovića. Kakor javljajo iz Budimpešte je karlo-

vaški patrijarh Branković izjavil, da na jesen odstopi radi visoke starosti.

Nov kandidat za djakovsko škofijsko stolico? Hrvatski listi poročajo, da je spletski pomožni škof Palunko odpotoval v Rim. To potovanje stavijo v zvezo s tem, da je Palunko določen za škofa v Djakovu.

Iz Hrvatske.

Kdo je „Argus“ v „Hrvatskem pravu“.

Naš dopisnik iz Zagreba je omenjal, kako se hoče od izvestnih strani s pretveznimi „izdajalskimi aferami“ spravljati hrvatsko koalicijo v krivo luč in s tem zavzemati visoke kroge proti, in kako da se v tem prizadevanju posebno odlikuje neki Argus v „Hrvatskem Pravu“. Iz tega vira je dobil rečeni zagrebški list tudi vest, da je srbski odposlanec na Dunaju, dr. Vučić, na obedu povodom imendne kralja Petra imel proti avstrijski govori, na katerem da so sodelovali tudi nekateri hrvatski delegatje. Slednjič je zadržal naš dopisnik, da Argus v „Hrvatskem Pravu“ ni nihče drugi, nego prof. Pjerotić.

Radi teh podatkov, oziroma trditev je prinesel včeraj g. prof. Pjerotić v naše uredništvo in nas je zaprosil, da priobčimo to-le njegovo izjavo:

„Čast mi je izjaviti, da nisem nikdar in ne bom — ker mi ne dopuščata tega čast in osebno poštenje — obelodanjal stvari in dogodkov, za katere ne morem jamčiti. Jaz nisem bil na Dunaju, pak zato tudi nisem mogel ničesar doznati z g. drom M. Vučićem, srbskim odposlancem. Meni so že preveč te klevete in insinuvacije, ker jaz nisem in ne bom nikdar v kakoršnjemsihodi odnošaju s „Hrvatskim Pravom“ in z drom Frankom. Naj torej zainteresovani krogi izvole iskati klevetnike v drugem taboru. Prof. Pjerotić.“

Domače vesti.

Resolucija radi napisov na novi železnici, vsprejeta na shodu pri sv. Ivanu in odposlana brzajavnim potom ministru za železnice in primorskim slovenskim poslancem profesorju Spinčiču, d. ru Gregorčiču in Oskarju Gabrščeku, se glasi:

„Javni shod, zbran dne 15. julija t. l. pri sv. Ivanu, z ogorčenjem protestuje proti krivičnemu žaljenju slovenskega naroda, storjenemu s tem, da je na postajah sv. Ivan, Rocol in Trst, slovenski jezik popolnoma izključen na napisih, da-si je v sv. Ivanu in Rocolu prebivalstvo po pretežni večini slovensko in da-si je slovenski jezik deželni jezik v tržaški občini, ter pozivlja železniško ministerstvo odločno in v zadnje, da nemudoma odpravi to očito krivico, ker sicer pače nanje odgovornost za vse posledice.“

Dr. Rybář na Dunaju za naše zahteve. Te dni se je dr. Rybář mudil na Dunaju, da intervenira na kompetentnih mestih za naše zahteve glede vol. reforme, žel. napisov in slov. šol. Glede prvega vprašanja je storil vse, kar je bilo možno, da bi preprečil krivične italijanske zahteve, ali — žal — brez uspeha, ker so vsled pritiska čeških poslancev jugoslovanski poslanci morali odjenjati, ker bi bila sicer — kakor so Čehi zatrjali — v resni nevarnosti vsa volilna reforma. (Naše stališče glede tega vprašanja označamo tudi danes na drugem mestu.)

Kar se tiče vprašanja napisov in slovenskih šol v Trstu, je g. ministerski predsednik — kateremu je g. posl. Spinčič predstavil d. ra Rybářa v pričo slov. poslancev d. ra Gregorčiča in d. ra Šusteršiča ter češkega posl. d. ra Kramara — obljubil, da se bo za ti dve vprašanji „interesiral“, a mladočehi so obljubili energično pomoč.

Pričakujemo, da sedanji ministerski predsednik čim prej spremeni to „interesiranje“ v dejanje ter opozarjamo kompetentne činitele, da je začetek šolskega leta zopet pred durmi ter da treba hitrih in odločnih korakov, da ne izgubimo zopet eno leto.

Promocija. Dne 14. t. m. je bil promoviran na c. in kr. živinozdravniški visoki

šoli na Dunaju, gospod Adolf Ribnikar živinozdravnikom. Čestitamo iskreno.

Ljubljanski župan goriškim Slovincem. Župan ljubljanski, gosp. Ivan Hribar, je poslal goriškim Slovincem nastopno brzajvko:

„Čestitam goriškim Slovincem, katerih složni in odločni nastop v stvari postajnega napisa je rodil važen uspeh. Naj se iz tega rodi in necessariis sloga, katere nam je proti vladi ter njenim laškim in nemškim proteževancem tako nujno potrebno!“

Otvoritev nove železnice prične dne 19. t. m. na Jesenicah s cerkvenim blagoslovom, ki je opravi knez in nadškof goriški dr. Frančišek Sedej. Na to bodo prestolonasledniku Franu Ferdinandu predstavljani na zgradbi udeleženi in drugi slavnostni gostje. Ob 1. uri 25 minut se odpelje z Jesenic dvorni vlak, ki se ustavi na važnejših postajah in važnejših zgradbah: na Bledu, Boh. Bistrici, Sv. Luciji-Tolminu, prihod ob 3. uri 1 minuto. Tu pozdravijo prestolonaslednika tržaški namestnik princ Hohenlohe in okrajni glavar Princig, duhovščina in častniki tolminske posadke. Vlak se ustavi tudi v Kanalu ter prispe ob 3. uri 48 minut do mosta pri Solkanu, katerega si nadvojvoda ogleda. Od tu se odpelje dvorni vlak ob 4. uri in dospe ob 4. uri 4 minute v Gorico, kjer pozdravi nadvojvoda deželni glavar in se predstavijo prestolonasledniku funkcionarji državnih in dež. oblasti. Ob 4. uri 24 minut se odpelje dvorni vlak iz Gorice proti Trstu ter se ustavi ob 4. uri 50 minut v Rihembergu in ob 5. uri 15 minut v Štanjelu-Kobdilu. Ob 6. uri dospe dvorni vlak na kolo-dvor pri Sv. Andreju v Trstu, kjer pozdravi nadvojvoda dež. glavar in župan tržaški in se predstavijo načelniki cerkvenih, civilnih in vojskih oblastnih ter zastopniki komercialnih in industrijalnih podjetij ter inženirji uprave drž. železnice in stavbenih podjetij. Ob 8. uri zvečer bo v namestništvu palači slavnostna večerja (rout), ob 9. uri 30 minut velik vsprejem. Ob 12. uri 30 minut odpotuje prestolonaslednik Fran Ferdinand z državnega kolodvora preko Gorice, Jesenic in Trbiža na Dunaj.

Naslednjega dne bo za povabljenec voznja po morju.

Izzivanje se nadaljuje. Že večkrat sem Vam potožil radi postopanja tukajšnje finančne in davkarske oblasti in upal sem da da bo že vendar enkrat konec izzivanja. C. kr. možaki na c. kr. financ in davkarji pa hočejo, v kljub raznim protestom nadaljevati z izzivanjem slovenskih davkoplačevalcev! Te dni sem šel, da podpišem prijavo o posestvu, kar mora storiti vsako leto sleherni posestnik. Predložili so mi neko nemško s strojem popisano polo, ki naj bi jo jaz podpisal! Ker sem izjavil, da ne podpisem, česar ne umejem, mi je dotični organ rekel, da je tudi dobro, ako ne podpisem! Na moje vprašanje, zakaj da ne dajo Slovincem v podpis slovenske tiskovine, se mi je odgovorilo, da za letos jih nimajo, a da jih preskrbe za prihodnje! Jaz smatram tako postopanje c. kr. uradov za izzivanje slovenskih davkoplačevalcev, čemur naj bi se mi vsi vpri najodločneje. Z lepo ali z grdo — bodo c. kr. germansko-avstrijska gospoda — morala odjenjati.

Da pa dosežemo to, ne smemo biti bedaki, kakoršnji so oni, ki se danes podpisujejo vse, kar jim je vtaknil pod nos kak c. kr. organ! Opazil sem, kako so razni okoličanski posestniki podpisovali nemške pole, da-si niso ni od daleč vedeli, kaj podpisujejo!

Bratje okoličani! Ne dajmo se več izzivati po kakem sem privandranem nemškem uradniku! Mi smo tu gospodarji — ker mi plačujemo vsakovrstne davke. Ako pa smo gospodarji in smo na svojih tleh, pokažimo vladnim izzivačem, da se tudi zavedamo svojih pravic! Nikdo naj ne vsprejme ali podpiše nobenega akta, izhajajočega iz c. kr. uradov, ako ni pisan v slovenskem to je: v našem jeziku. Ako nastopimo vsi složno, bo kmalo konec c. kr. izzivanja.

Vekoslav Kodrič, Sv. M. M. spod. 229.

Naše hibe. (Zvršetek). G. K., pri katerem je g. koperski (?) dopisnik kupoval, ne prodaja nikdar razglednic, izvzemši omenjeni slučaj. Pač pa se vedno prodajajo razglednice pri g. Jos. Kraljič, kateri jih je sam založil in izključno le slovenske!! (Gospod dopisnik nam je doposlal v dokaz nekoliko takih razglednic. Op. ured.)

Tudi pozdrave omenja g. koperski (?) dopisnik v dolinski občini! Ako ste res koperski (?) dopisnik, vam je gotovo znano in tudi cenjenim čitateljem, da se v neki drugi občini govori mnogo več laškega (posebno, kar se tiče pozdravov!) nego ravno v dolinski občini. In največjo narodno zavest ima v dolinski občini v tem pogledu ravno Boljunec!! Ako ste res koperski (?) dopisnik, imate preveč gradiva za kritizovanje v drugih vaseh koperskega okraja — a prihajate ravno v kraje, kjer se ni vršila v pogledu narodnosti še nobena krivica!

Da, nekaj so tudi protestirali v občinskem zastopu v Dolini proti spakedranki „per Bagnoli“. A k čemu je to pripomoglo? Magistrat je dal napraviti lepše nove črke in bil je ravno Boljunčan, ki jih je — zamazal!

Gospod dopisnik! Mi bi vam svetovali: skrbite za svoje istrsko (?) gnezdo, da ohrani narodno zavest, za Boljunec ne skrbite! In ni se vam bati, ker Boljunec ostane le vedno Boljunec in nikdar „Bagnoli“!!

Slavje „Trž. Sokola“ in „Kola“. Na obeh straneh, v Nabrežini in v Barkovljah, vseh popoln. Nastop „Sokola“ in slavje „Kola“ minole nedelje sta se vršila ob nepričakovano veliki udeležbi in sijajno. Razveseljiv znak je to o simpatijah, ki jih uživajo naša tržaška slovenska društva med narodom tudi po deželi. Radi obilice gradiva, izlasti radi poročila o prevažnem shodu pri sv. Ivanu, smo morali poročili odložiti, čestitamo pa že danes čilemu in vzletnemu našemu „Sokolu“ in delavnemu „Kolu“ na lepem doseženem vspehu. Na zdar!

Dekan Anton Žlogar v Šmartnem pri Litiji je imenovan kanonikom kolegijatnega kapitelja v Novem mestu.

Tujci v Opatiji. Od 1. septembra 1905 do 11. julija 1906 je prišlo v Opatijo 22.404 oseb. Od 5. do 11. julija 1906 je priralo 1687 oseb. Dne 11. julija je bilo navzočih 1687 oseb.

Krvav dogodek v Nabrežini. O dogodku, o katerem smo javili včeraj pod zgoranjim naslovom, nam poročajo iz Nabrežine:

Ranjenec se ne piše Ledersič, ampak Pleteršek in je star kakih 35 let. Do dogodka pa je prišlo tako-le:

Pleteršek ima poleg svojega stanovanja vrt, v katerem ima več panjev čebel. V polletnem času običava Pleteršek spat na vrtu v utici. Tako se je zgodilo tudi v noči med soboto na nedeljo. Mej tem, ko je Pleteršek trdno spal, se je prikradel na vrt neki človek — tat, ki je hotel odnesti čebele. Mej tem pa se je Pleteršek zbudil in je slišal, da je nekdo na vrtu. Posledica temu je bila, da je tatu prepodil z vrta. Ali Pleteršek je tekel za tatovom tudi ven iz vrta ter ga je res dohitel in zagrabil za roko, da bi ga začasno odvel na postajo. V tem pa se je tat zasukal in je Pleteršku z nožem, ki ga je imel že v rokah, zadal mnogo ran po vsem telesu, posebno hudih na trebuh. Govori se, da ima ranjenec 19 ran. Tudi Pleteršek je zadal eno rano napadalcu, ki je pustil na licu mesta klobuk in zbežal.

Tatu, oziroma napadalcu se niso našli. Orožništvo zasleduje seveda lopova najpridneje.

Društvene vesti in zabave.

Iz pevskega društva „Kolo“. Odbor tega društva bo imel nočoj ob navadni uri svojo sejo.

„Slovan“ v Padričah priredi dne 22. t. m. veselico, ki obeta postati nekaj nenavadnega za to prijazno vas. Pevci in pevke se pridno urijo v petju in za igro. Na veselici bodo sodelovala nekatera druga društva in svetoivanska godba. Program se objavi pravočasno.

Razne vesti.

* FZM Josip baron Weber, najstarejši avstrijski general, ki je v soboto na Dunaju umrl v 93. letu svoje dobe, je leta 1871 postal vojaški poveljnik v Trstu in imejitelj pešpolka št. 22. Leta 1874. je bil imenovan predsednikom vojaškega apelacijskega sodišča na Dunaju.

* Nagla sprememba vremena. Na Dunaju in po vsi Nizi in Gorenji Avstrijski je bil predvčeršnjim zjutraj grozen vihar. Temperatura je padla na Dunaju na 9°, v Ištu na 7°, v Inostu pa je snežilo. Tako poročajo tudi iz Solnograda, da je po planinah zapal sneg in da je temperatura silno padla.

Jugoslovansko akad. društvo „Sloga“ gospodom abiturijentom:

Hočemo Vas s temi vsticami samo opozoriti, da ni posebno praktično, ako si zbirate samo take stroke, kjer je malo upa na bodočnost, ali pa ga ni nič. Morda bo vendar kdo čutil potrebo v sebi, da se odloči za rudarski stan. Stan ni lahak, ker iz vsakega kota preti nevarnost, toda širen svet je odprt rudarju in ako čutiš jekleno voljo v sebi, Tvoja je bodočnost. Pred vsem nekaj nasvetov glede študija! Znano, je morda, da sta v Avstriji dve montanistični visoki šoli: jedna v Pribramu druga v Ljubnu. „Sloga“ odločno svetuje da se vsi Jugoslovani centralizirajo v Ljubno. Ne svetujemo to radi tega, ker je v Ljubnem sedež našega društva, veliko bolj se radi naučnih ozirov. Daleč po širnem svetu slovi ljubenska montonistična visoka šola, dočim je politika, naučen program, postopanje profesorjev krivo da pribramska počasi hira. Najboljši dokaz, da je temu je frekvenca slušateljev: v Ljubnem okolo 300, v Pri tega bramu okolo 70. Študij je strogo tehničen, izvzemši nekatere na ravoslovske predmete, kakor mineralogija, geologija, paleontologija itd.; traja štiri leta za one, ki ne reflektirajo na državno službo; sicer pet let s tremi državnimi skušnjami. One pospode abiturijente, ki so položili zrelostni izpit na gimnaziju, opozarjamo na deskriptivo (Darstelende geometrie), ker dela predmet težko. Nadalje je naša dolžnost omeniti, da se pri risanju ne ocenjuje le pravilna izvedba marveč tudi estetika risa. To glede študija! Življenje v Ljubnem ni drago, ne ceno. Prvo leto reflektirati na ustanovo, je težko, pač pa lahko vsakdo pristopi k podpisnemu društvu, ki daja že prvo leto vsakemu potrebnemu mesečno podporo. Umeje se, da je socijalno življenje na ultra nemških tleh jako žalostno in ravno to dejstvo je provzročilo, da je jugoslovanska omladina čutila v sebi željo po svojem ognjišču, da se je vzbudila v naših srcih želja po skupnem delovanju. „Sloga“ je komaj leto staro društvo. Kar pravi že ime društva smo si složni podali roke, ker v „Slogi“ je moč. Glavni smoter društva je, da olajša jugoslovanskemu akademiku življenje v gnotnem in v duševnem oziru. Nadaljna naloga društva je, da deluje na temeljiti strokovni izobrazbi svojih členov in jim nudi vse pripomočke k tej izobrazbi. Skrajni čas je, da se razmere in vseh rudnikih na jugu spremenijo v naš prid ker dosti dolgo časa nosijo tuji kapital iz sorodnih na dežel. Obširnejše podatke glede študija in društva daje podpisani predsednik; njegov naslov je: Ljubljana Jurčičev trg št. 3.

Nikogar nočemo siliti, da se posveti naši stroki, za vsakega pa, ki se odloči svojevoljno ima „Sloga“ odprte duri, vsakega hočemo vsprejeti z radostnim srcem v svojo sredo in skušali mu bomo na vsak možen način olajšati življenje, dokler se ne privadi otlemu jeku kladiiva in večni noči v rudniku.

Za društvo: Miljutin Jenko Aneteo Kjučen t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Brzobjavne vesti.

Higijenična razstava. DUNAJ 16. Danes zvečer je bila zaključena higijenična razstava.

Vojni minister v Ištu. IŠL 16. Vojni minister FZM Pitreich je dospel danes zjutraj semkaj ter je bil ob 11. uri predpoludne vsprejet v avdijenci, ki je trajala skoraj eno uro.

Dreyfuss in Picquart. PARIZ 16. Na današnjem ministerskem svetu, ki se je vršil v palači Elysee je vojni minister Etienne priobčil odlok, da je načelnik eskadrona Dreyfuss prideljen 12. artilerijskemu polku v Vincennes. Picquart dobi nemudoma poveljstvo v področju pariškega vojaškega okraja.

Vatikan in zakon o ločitvi cerkve od države na Francoskem. PARIZ 16. Listom poročajo iz Rima, da je izredna kongregacija za cerkvene stvari odobrila poročilo mons. Gasparri-ja ter je izročila papežu. Govori se, da niso kardinali kongregacije sicer izrazili mnenja, da je zakon o ločitvi vsprejeti, da so pa odločno odklonili misel priporočati francoskim škofom, naj bi se očitno uprli proti zakonu. Papež utegne zavzeti isto stališče.

Vojna v Srednji Ameriki. NEW-YORK 16. Brzobjavka iz S. Salvadorja od 15. t. m. poroča: V soboto zvečer

je armada San Salvadorja pri Plataneru napala armado Guatemale. Guatemalci so izgubili 2000 mož mrtvih, ranjenih in vjetih. Ostala armada guatemalska, ki je udrila pri Santa Fè, je bila odbita. Predsednik republike Honduras je brzobjavil, da ni Honduras napovedala vojne.

WASHINGTON 16. Republikli San Salvador in Guatemala sta vsprejeli posredovanje, ponujeni jima od Združenih držav, da se preporna vprašanja rešijo.

Sibirska kuga. PETROGRAD 16. Kakor poročajo iz Grodnega, je v okrožju Bjelostok izbruhnila sibirska kuga. Umrlo je baje že več oseb.

R u s i j a.

SEBASTOPOL 16. Admirala Čuknina so v soboto pokopali v Vladimirjevi stolnici, v kateri počivajo Nakimov in drugi junaki krimske vojne.

PETROGRAD 16. (Petrogr. brz. agent.) Morilec generala Kozlova je na svojem zaslišanju priznal, da pripada socijalno-revolucionarni stranki. Pri njem so našli fotografijo generala Trepova. Imena morilčevega niso doslej še določili.

PETROGRAD 16 Včeraj so se v predmestjih Petrograda vršili krvavi spopadi med reakcionarnimi in revolucionarnimi delavci.

BAKU 16. Anarhisti razširjajo proglaš, ki pozivlja delavce, naj govore jezik krogelj in bomb. Mesto je popolnoma pod vplivom teroristov. Policija je odrekla službo ter zahteva za pomoč vojaške patrolje.

Trgovina.

Borzna poročila dne 14. julija. Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratk. termin K 240.25—240.50, Francija K 95.55—95.70, Italija K 95.50—95.65, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.45—99.75, ogrska krona renta K 94.90—95.20, italijanska renta K —, kreditne akcije K 605.— 688.— državne železnice K 672.00—674.00 — Lombardi K 166.25—168.25 Lloydove akcije K 733.— 738.— Srečje Tia K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenkredit 1889 K 302.— 310.—, Bodenkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 163.00 do 160.00 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
„ srebro	100.40	100.40
Avstrijska rent. v zlatu	100.40	100.40
„ „ „ „ „ „ „ „	117.90	117.85
„ „ „ „ „ „ „ „	99.70	99.70
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	89.45	89.45
Ogrska renta v zlatu 4 1/2%	113.40	113.40
„ „ „ „ „ „ „ „	95.05	95.05
„ „ „ „ „ „ „ „	84.70	84.70
Akcije nacionalne banke	1683.—	1685.—
Kreditne akcije	668.50	667.50
London, 10 Lstr.	240.22	240.25
100 državnih marz	117.37 1/2	117.37 1/2
20 marz	23.46	23.46
20 frankov	19.11	19.10 1/2
100 ital. lir	95.55	95.55
Cesarski cekini	11.31	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 96.72, italijanska renta 102.40, španski exterior 95.70, akcije otomanske banke 658.—. Menjice na London 251.55.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice 718.—, Lombarde 177.—, unificirana turška renta 96.00, avstrijska zlata renta 99.70, ogrska 4% zlata renta 95.—, Länderbank —, turške srečke 147.—, pariška banka 15.23, italijanske meridijske akcije 8.29, akcije Rio Tinto 16.37 Mlačna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 87. 1/2, srebro 39.—, Lombardi 7.—, španska renta 95.—, italijanska renta 101. 1/2, tržni diskont 3.—, menjice na Dunaju —, Trdna.

Tržna poročila 16. julija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.24 do K 15.26, rž za okt. K 12.92 do 12.94, oves za okt. od K 13.02 do 13.04, koruza za julij 12.32 do K 12.34 Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mlačna. Prodaja: 22.000 met. stot. slabo, vzdržano, oves trdno, rž za 10 stot. nižje, koruza in ječmen miro. Vreme: oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 36 1/2, za december 37 1/2, za marec 38 1/2, za maj 38 1/2. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna r elna 40—42 navadna dobra 43—45.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za julij 16.75, za avgust 16.75, za september 16.35, za oktober 17.05, za november 17.—, za dec. 17.10. — Mirno. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 45.—, za sept. 45.50. Mirno.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno. Prodaja: —, vreč.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Ša: Mirno.

Pariz: Praznik.

Nihče naj ne čita samo, ampak prepriča naj se!

Nihče ne more tekmovali z narodno zalogo olja

IVAN MILLONIG

TRST, Piazza Barriera št. 3, TRST

FILLJALCO

Campo S. Giacomo št. 16.

Prodaja in razpošiljanje na debelo in na drobno.

Geniki na razpolago.

Tovarna pohištva Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Gene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Restrovan cenik brezplačno in franco

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osebo; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravljeni v dosegu namena.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Restrovan cenik brezplačno in franco

Tovarna pohištva RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1

po zelo niskih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznih ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajzami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

Trst.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje državne železnice pri sv. Andreju v Trstu. 5.10 predp. O v Koper, Buje, Poreč (Istra).

Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu. 7.45 predp. O iz Buj in Kopra (Istra).

Odhod s postaje južne železnice v Trstu. 5.55 predp. B via Červinjan v Benetke, Rim, Milan Videm, Pontebo, Čedad.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu. 6.30 predp. O z Dunaja, Ostende in Londona.

Opazka B — brzovlak. O — običajni vlak. Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več.

Odda se v najem ali tudi proda hiša z velikim hlevom, ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta.

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino.

Učenec pošten, umen za trgovino jedilnega blaga sprejme se takoj. Z svojim redilom, tednem plačilom. Ponudbe pošiljati pod „Mali pomočnik“ na „Inseratni oddelek“ Edinosti.

Na prodaj ali v najem se odda hiša z gostilno in kavarno; pokrito kegljišče, biljard, 6 spalnih sob. Več pove A. Dolenc v Ajdovščini.

Odda se v našem stanovanju — 2 sobi, sobica in kuhinja za mesečnih 24 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

FREDIN. Boljše sredstvo... Zabeležite le SELLE & KARY-je. DUNAJ, XII/I

Učilišče in vzgojevališče za deklice. Temeljit pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 kron.

Šolske sestre. Trst — ulica G. Besenghi št. 6 — Trst

Na prodaj so rabljeni, ali v dobrem stanju

- 1 Motor na plin, Langen & Wolf, 8 HP, popolen. 1 Mlin na lopate št. 1, Gläser, popolen. 1 Dynamo, Kromenetsky, Mayer & C., 2000 Watt, 65 Volt, 1350 obračaje v minuti.

M. Cramer & I. Schwarz, Trst. ulica Torrente št. 26

Prima autorizzata agenzia di mediazione Gambrinus. (Prvo avtorizovano agencijo za posredovanje „Gambrinus“) ki se bavi edino le s pivarnami in zalogami piva, kakor so: PRODAJA PIVA v sodčehkih in steklenicah, KUPOVANJE in PRODAVANJE hotelov, restavracij, pivotočev in vsaki drugi posel, ki se tiče omenjenih strok, tudi za spodnjo in zgornjo okolico.

Stanje hranilnih vlog: Razervni zaklad: nad 22 milijonov K nad 760.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol. jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta in kapitalu.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 3 1/2% na leto.

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravljem gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja „Inseratni urad Edinosti“.

V najem ali dva gospoda, ulica Belvedere št. 23, vrata 9. 745

Naznanilo. Dne 14. julija se prične tečaj nemškega jezika. Poduk bo 3-krat na teden. Za dečke od 8.—9. Za deklice od 10.—11. predp. Cena 4 gld. na mesec.

Velika zaloga koles (bicikljev) Germania in Nazionale koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih prtilkin

Mehanična delalnica Alarik Lantschner TRST — ulica Geppa št. 12. Ekkluzivno zastopništvo in zaloga svetovnoznane tovarne koles (bicikljev in motociklet) „Styria“

Carlo Vitez TRST, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale. AUTORIZOVANA mehanična delalnica za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

M. GÁL TRST GORICA Corso 4 Corso Verdi 45. Predmeti za rešitev otrok, kakor: sesalne steklenice, sesalke itd. Vata, obvezno blago, obveze za rane, kirurški predmeti.

Električno vpeljavo izvršuje Franjo S. Dalsasso TRST ulica S. Spiridione št. 6.

Kolesa Hirondele, Helical, Premier, Neckmarsuier. Elegantnost, solidnost, lahkotečnost Model 1906 Riccardo Sanzin ulica Cassa di risparmio št. 6.

OGLAS. V bogatej zalogi pohištva Em. Ehrenfreund (prej Jesi) ulica Nuova 24 (gritliče) daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.